

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA OPĆOJ AUDIJENCIJI Srijeda, 2. siječanj 2019. [\[Multimedia\]](#)

U središtu Govora na gori

Draga braćo i sestre, dobar dan i sretna nova godina!

Nastavljamo naše kateheze o molitvi Očenaš, rasvijetljeni otajstvom Božića koji smo upravo proslavili.

Evandjelje po Mateju stavlja tekst Očenaša na stratešku točku, u središte Govora na gori (usp. 6, 9-13). Promatrajmo taj prizor: Isus uzlazi na goru kod jezera i sjeda; oko njega je krug njegovih najintimnijih učenika, a zatim veliko mnoštvo anonimnih lica. Upravo tome heterogenom zboru prvi je put predan Očenaš.

Mjesto na kojem je to učinjeno, kao što je spomenuto, vrlo je značajno; jer u ovom dugom učenju, koje se naziva Govor na gori (usp. Mt 5, 1-7, 27) Isus sažima temeljne aspekte svoje poruke. Uvod je nalik svečanom ukrašenom luku, to su blaženstva. Isus kruni blaženstvom niz kategorija ljudi do kojih se u njegovo vrijeme – ali i u naše! – nije mnogo držalo. Blaženi su siromašni, krotki, milosrdni, ljudi ponizna srca...

To je revolucija evanđelja. Tamo gdje je evanđelje, tamo je revolucija. Evanđelje ne ostavlja mirnim, ono nas tjera naprijed: ono je revolucionarno. Svi ljudi sposobni za ljubav, mirotvorci koji su dosad bili gurnuti na margine povijesti, sada su naprotiv graditelji Kraljevstva Božjega. Kao da je Isus govorio: naprijed vi što u srcu nosite otajstvo Boga koji je objavio svoju svemoć u ljubavi i opraštanju!

Iz ovog ulaznog portala, koji stubokom mijenja povijesne vrijednosti, izlazi van novost evanđelja. Zakon ne treba biti dokinut, već treba novo tumačenje koje mu vraća njegovo izvorno značenje. Ako osoba ima dobro srce, predodređeno za ljubav, ona shvaća da svaka Božja riječ mora biti utjelovljena do krajnjih posljedica. Ljubav nema granica: može se voljeti svog supruga, svog prijatelja, pa čak i svog neprijatelja potpuno novim očima. Isus kaže: „A ja vam kažem: Ljubite

neprijatelje, molite za one koji vas progone da budete sinovi svoga Oca koji je na nebesima, jer on daje da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada pravednicima i nepravednicima“ (Mt 5, 44-45).

Eto velike tajne koja je temelj čitavoga Govora o gori: *budite sinovi svoga Oca koji je na nebesima*. Na prvi su pogled ta poglavlja Evanđelja po Mateju moralni diskurs, čini se da dozivaju u svijest etiku koja je tako zahtjevna da se čini neprovedivom u djelo, no naprotiv otkrivamo da su ona prije svega teološki diskurs.

Kršćanin nije onaj koji se trudi biti bolji od drugih: zna da je grešnik kao i svi ostali. Kršćanin je jednostavno čovjek koji zastaje pred novim Gorućim grmom, pred objavom Boga koji ne nosi zagonetku imena koje se ne može izgovoriti, već koji traži od svoje djece da ga u molitvi oslovljavaju sa “Oče”, da dopuste da ih obnovi njegova snaga i da odražavaju zraku njegove dobrote za ovaj svijet koji je tako žedan dobra, koji silno iščekuje dobre vijesti.

Eto dakle kako Isus uvodi u učenje molitve Očenaš. On to čini distanciranjem od dvije skupine svoga doba. Prije svega od licemjera: „ne budite kao licemjeri. Vole moliti stojeći u sinagogama i na raskrižjima ulica da se pokažu ljudima“ (Mt 6, 5). Ima ljudi koji znaju sastavljati bezbožne molitve, u kojima nema Boga: i oni to čine zato da bi im se ljudi divili.

I koliko samo puta vidimo sablazan onih osoba koje idu u crkvu i ostaju tamo po cijeli dan ili idu u crkvu svaki dan, a mrze druge ili loše govore o ljudima. To je sablazan! Bolje ne ići u crkvu: živjeti tako, kao bezbožac. Ali ako ideš u crkvu živi kao sin, kao brat i daj istinsko svjedočanstvo, a ne protusvjedočanstvo. Kršćanska molitva, naprotiv, nema drugog vjerodostojnog svjedoka doli vlastitu savjest, gdje se na vrlo intenzivan način vodi stalni dijalog s Ocem: „Ti, naprotiv, kad moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata i pomoli se svomu Ocu, koji je u skrovitosti“ (Mt 6, 6).

Isus se nadalje distancira od molitve poganâ: „ne blebećite [...]: Misle da će s mnoštva riječi biti uslišani“ (Mt 6, 7). Ovdje Isus možda aludira na onu „*captatio benevolentiae*“ koja je bila nezaobilazna premisa mnogih drevnih molitvi: božanstvo je moralo biti pomalo odobrovoljeno dugim nizom hvala, pa i molitava. Sjetimo se prizora s gore Karmel kad je prorok Ilija uputio izazov Baalovim svećenicima. Oni su vikali, plesali, tražili toliko stvari da ih njihov bog sluša. Ilija je, međutim, šutio i Gospodin se objavio Iliji.

Pogani misle da se moli tako da se govori, govori, govori, govori... Mislim isto tako na mnoge kršćane koji vjeruju da moliti – oprostite mi na izrazu – znači „razgovarati s Bogom poput papagaja“. Ne! Molitva izvire iz srca, iznutra. Ti naprotiv – kaže Isus – kad moliš, obraćaj se Bogu kao sin svome ocu, koji zna što mu je potrebno prije nego što ga zaište (usp. Mt 6, 8). To može biti također tiha molitva, „Oče naš“: dovoljno je u dubini duše staviti se pod Božji pogled, spomenuti se njegove očinske ljubavi i to je dovoljno da budemo uslišani.

Lijepo je misliti da našem Bogu nisu potrebne žrtve da bismo stekli njegovu naklonost! Našem Bogu ništa ne treba: u molitvi traži samo da držimo otvorenim kanal komunikacije s Njim kako bismo trajno otkrivali da smo njegova voljena djeca. A On nas toliko ljubi.